દેશી હિસાબ ભાગ (૧)

વિભાગ (૧)

બાકીના વિભાગ તૈયાર થાય છે

બનાવી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

કુશળભાઈ નારણજી

મોજે સીવાણ તાલુકે ઓલપાડ.

સુરત.

સીટી સેંટ્રલ પ્રેસમાં.

કેસુરજી રૂપનાથજીએ છાપી

પ્રસીદ્ધ કરી છે.

સંવત ૧૯૪૫.

સને ૧૮૮૯.

મુલ્ય ત્રણ આના.

દુર્લભ અંક (૧)

શેરીઆમાં લેખાની કુંચીઓ જેટલે કુંચીઓ

(૧) શેરના ભાવઉપરથી.

૧ જેટલે રૂ.એ ૧ શેર તેથી ૦।।। ગણે રૂ.એ ૦।।। શેર.
૨ ,, ,, તેથી ૦।। અડધે ગણે રૂ.એ ૦।। શેર આવે છે.
૩ ,, ,, તેથી ૦। ગણે રૂ.એ ૦। સેર
૪ ,, ,, તેથી ૦)= બગે ગણે આને ૦)= નવટાંક.
૫ ,, ,, તેથી ૦)– એક ગણે આને ૦)– અધોળ
૬ ,, ,, તેથી ૦)૦।। અડધે ગણે આને ૧। રૂ. ભાર.
૭ ,, ,, તેથી ૨) બગણે ગણે શુરતી પૈસે ૧) રૂ. ભાર.
૮ ,, ,, તેથી ૧।। દોઢ ગણે શુરતી પૈસે ૦।।। રૂ. ભાર.
૯ ,, તેથી ૧। સવા ગણે શુરતી પૈસે ૦।।= આની ભાર.
૧૦ ,, ,, તેથી ૧) એક ગણે શુરતી પૈસે ૦।। રૂ. ભાર
૧૧ ,, ,, તેથી ૦।। અડધે ગણે શુરતી પૈસે ૦। રૂ. ભાર.
૧૨ ,, તેથી ૦। પાઆ ગણે શુરતી પૈસે ૦)= બે આની ભાર
૧૩ ,, તેથી ૨।। અઢી ગણી બદામે ૦)– એક આની ભાર.
૧૪ ,, તેથી ૧। સવા ગણી બદામે ૦।। અડધી આની ભાર.
૧૫ ,, તેથી ૧૦) દશ ગણી બોરવાશીએ ૦। પાઆ આની ભાર.

શેરીઆં લેખાંની કુચીનાં કારણો જેટલે રૂ૦ ૧ એ એક શેરના ભાવઊપરથી.

૧ જેટલે રૂ. એક શેર તો તેના પોણા ભાગને ફાળો ०॥। પોણે ગણે રૂ. ०॥। પોણો શેર આવેછે.

૨ રૂ. ના અડધા ૨)ને શેરના ०॥ શેરા ૨) એ ભાગતાં અધ ગણે રૂ. એ ०॥ શેર આવે છે.

૩ રૂ. ના પાવલાં ૪) ને શેરના ०। શેરા ૪) એ ભાગતાં ०। ગણે રૂ. એ ०। શેર આવે છે.

૪ રૂ. ની ०)= બેઆની ૮) ને શેરનાં ०)= નવટાંક ૮) એ ભાગતાં બે ગણે આને નવટાંક આવેછે.

૫ રૂ. ના ०)– આનાં ૧૬) ને શેરનાં અધોડાં ૧૬) એ ભાગતાં એક ગણે આને ૧) અધોડ આવેછે.

૬ રૂ. ના ०)०॥ આના ૩૨) ને શેરના ૧॥ રૂ. ભાર ૩૨) એ ભાગતાં ०॥ ગણે આને ૧॥ રૂ. ભાર આવેછે.

૭ રૂ.ના શુરતી પૈસા ૮०) ને શેરના રૂ. ભાર ૪०) એ ભાગતાં ૨) ગણે શુરતી પૈસે ૧) રૂ. ભાર આવે છે.

૮ કલમ ૭)માં બતાવેલું છે તેના ०॥। ભાગના ફાળા પ્રમાણે ૧॥ દોઢ ગણે સુરતીપૈસે ०॥। રૂ. ભાર આવે છે.

૯ „ રૂ. ના ફદીઆં ૬૪) એ શેરની ०॥= આની ભારા ૬૪)ને ભાગતાં ૧ ગણે ફદીએ ०॥= આની ભાર.

૧૦ „ રૂ. ના સુરતી પૈસા ૮૦)એ શેરના ०॥ રૂ.ભાર ૮०)

ને ભાગતાં ૧) ગણે શુરતી પૈસે ૦ા રૂા. ભાર આવેછે
૧૧ ,, રૂા. ના ૦ા સુરતી પૈસા ૧૬૦) એ શેરના ૦। ગણા રૂા. ભાર ૧૬૦) ને ભાગતાં ૦ાગણે સુ૦પૈસે ૦ાૄરૂા. ભાર.
૧૨ ,, રૂા. ના ૦। સુરતી પૈસા ૩૨૦)એ શેરની બે આની ભાર. ૩૨૦) ને ભાગતાં ૦। ગણેસુરતી પૈસે ૦)= આની ભાર.
૧૩ ,, રૂા. ની ૨ા બદામો ૬૪૦) એ શેરની ૦)— ભાર ૬૪૦) ને ભાગતાં ૨ા અડી ગણી બદામે ૦)— આની ભાર.
૧૪ ,, રૂા. ની ૧ા બદામો ૧૨૮૦) એ શેરની ૦ા આની ભાર ૧૨૮૦) ને ભાગતાં ૧ા ગણી બદામે ૦ા આની ભાર
૧૫ ,, રૂા ની ૧૦) ગણી વીશવાશીઓ ૨૫૬૦)એશેરની ૦।આની ભાર ૨૫૬૦) ને ભાગતાં ૧૦ગણીવી. એ ૦। આની ભાર

શેરીઆં લેખાંની કુચીઓ ૧રૂા. નું જેટલા શેરનું હોય તેના ભાવ ઉપરથી.

૧ ,, જેટલા શેરનો ૧ રૂા. તેટલા ગણા ૦ાા શેરનો ૦ાા રૂા.
૨ ,, તેટલા ગણા૦ા શેરનો ૦ા રૂા આવેછે.
૩ ,, તેટલા ગણા ૦। શેરનો ૦। રૂા આવેછે.
૪ ,, તેટલાં ગણા ૦)= નવટાંકાં ના ૦)= આના આવેછે.
૫ ,, તેટલા ગણા ૦)— અધોડાં નો ૦)— આનો આવેછે.
૬ ,, તેટલા ગણા ૧ા રૂા. ભાર નો ૦ા આનો આવેછે.
૭ ,, તેટલા ગણા ૧) રૂા. ભાર ના ૨ શુા. પૈસા આવેછે.
૮ ,, તેટલા ગણા ૦ાા રૂા. ભાર નો ૧ા શુા. પૈસો આવેછે.

૯ „ તેટલા ગણી ના= આની બાર નો ૧ા શુ. પૈસો આવેછે.
૧૦ „ તેટલા ગણા ના રૂ. બાર નો ૧ શુ. પૈસો આવેછે.
૧૧ „ તેટલા ગણા ન રૂ. બાર નો ાા શુ. પૈસો આવેછે.
૧૨ „ તેટલી ગણી ०)= આની બાર નો ન શુ પૈસો આવેછે.
૧૩ „ તેટલા ગણી ०)— આની બાર ની રાા બદામ આવેછે.
૧૪ „ તેટલી ગણી ०)ાા આની બાર ની ૧ા બદામ આવેછે.
૧૫ „ તેટલી ગણી ०)ાા આની બારની ૧०) વીશવાશી આવેછે.

શેરીઆં લેખાનો કુચીઆ જેટલે આને ૧ શેર ના ભાવ ઉપરથી.

૧ „ જેટલે આને (૧)શેર તેથી ાા ગણે આને ાા શેર.
૨ „ તેથા ાા ગણે આને ાા શેર આવેછે.
૩ „ તેથી ન ગણે આને ા શેર આવેછે.
૪ „ તેથી ૧ા ગણી પાઇએ ०)= નવટાંક આવેછે.
૫ „ તેથા ાા ગણી પાઇએ ०)— અધોડ આવેછે.
૬ „ તેથી ૩) ગણી બા. ને ૨) ગણી વીશવાશીએ ૧ા રૂ. બાર
૭ „ તેથી રાા અઢી ગણી બદામે ૧) રૂ. બાર આવેછે.
૮ „ તેથી ૧ાા બ. ને.૨) ગણી વી. એ ાા રૂ. બાર.
૯ „ તેથી ૧ા બ. ને. ૧) ગણી વી. એ ા= આની બાર.
૧૦ „ તેથી ૧ા ગણી બદામે ાા રૂ. બાર આવેછે.
૧૧ „ તેથી ૧०) ગણી વીશવાશીએ ન રૂ. બાર આપેછે.
૧૨ „ તેથી ૫) ગણી વીશવાશીએ ०)= આની બાર આવેછે.

૧૩ ,, તેથી રા ગણી વીશવાશીએ ૦)— આની ભારઆવેછે.
૧૪ ,, તેથી ૧ા ગણી વીશવાશીએ ૦)ાા આની ભારઆવેછે.
૧૫ ,, તેથી ા= આની ગણી વીશવાશીએ ૦ા આની ભાર.

શેરીઆં લેખાંની કુંચીનાં કારણ જેટલે આને ૧) શેરના ભાવ ઉપરથી.

૧ ,, જેટલે આને ૧) શેર તેથી તેના ૦ાાા ગણા ભાગને ફાળે ૦ાાા પોણે ગણે આને ાાા શેર આવેછે.
૨ ,, આનાના ાા આના ૨) એ શેરના ૦ાા શેર ૨)ને ભાગતાં ૦ાા ગણે આને ાા શેર આવેછે.
૩ ,, આના ના ા ગણા આના ૪)એ શેરના ૦ા શેરા ૪)ને ભાગતાં ૦ા ગણે આને ૦ા પાશેર આવેછે.
૪ ,, આનાની ૧ાા પાઇ(૮) એ શેરના ૦)= નવટાંકઆઠને ભાગતાંરાા ગણી પાઇએ ૦)= નવટાંક આવેછે.
૫ ,, આનાની ૦ાા પાઇ(૧૬) એ શેરના ૦)— અધોડાં ૧૬) ને ભાગતાં ાાા ગણી પાઇએ ૦)— અધોડ આવેછે.
૬ ,, આનાની ૩) ૨ ગણી બદામને વીશવાશી ૩૨) એ શેરના ૧ા રૂા. ભાર ૩૨ ને ભાગતાં ૩) બા. ૨) વી. એ ૧ા રૂા. ભાર
૭ ,, આનાની રાા ગણી બદામ૪૦)એ શેરનાંરૂા. ભાર ૪૦)ને ભાગતાં રાા ગણી બદામે ૧) રૂા. ભાર આવેછે.
૮ ,, કલમ (૭) ના ાાા ભાગને ફાળે ૧ાાા ર પોણાએ ગણી બદામે બે ગણી વી. એ ૦ાાા રૂા. ભાર આવેછે.

૯ ,, ૬૪૫ (૬) ના અર્થ જોતાં ૧।। બા. ને ૧) ગણી વીશવાથી એ ના= આની ભાર આવેછે.

૧૦ ,, આનાની ૧। ગણી બા. ૮૦) એ શેરના ના રૂ. ભાર ૮૦) ને ભાગતાં ૧। ગણી બા. નેળ।। રૂ. ભાર આવેછે.

૧૧ ,, આનાની ૧૦) ગણી વીશવાથી ૧૬૦) એ શેરના ૦। રૂ. ભાર ૧૬૦ ને ભાગતાં ૧૦) વી. એ । રૂ. ભાર આવેછે.

૧૨ ,, આનાની ૫) ગણી વીશવાથી ૩૨૦) એ શેરની ૦)= આની ભાર ૩૨૦) ને ભાગતાં ૫) વી. એ ૦)= આની ભાર આવેછે.

૧૩ ,, આનાની ૨।। ગણી વીશવાથી ૬૪૦) એ શેરની ૦)– આની ભાર ૬૪૦) ને ભાગતાં ૨।। વી. એ ૦)– આની ભાર

૧૪ ,, આનાની ૧। ગણી વીશવાથી ૧૨૮૦) એ શેરની ।। આની ભાર ૧૨૮૦) ને ભાગતાં ૧। ગણી વી. એ ૦। અડધી આની ભાર. આવે છે.

૧૫ ,, આનાની ।।= આના ગણી વી. ૨૫૬૦) એ શેરની ૦ આની ભાર ૨૫૬૦) ને ભાગતાં ૧૦ આની ગણી વીશવાથી એ ના આની ભાર આવેછે.

શેરીઆં લેખાંની કુચીઓ ૧) એક આના નું જેટલા શેર ના ભાવ ઉપરથી.

૧ ,, જેટલા શેરનો ૧) આનો તેટલા ગણા ના શે. નો ૦।। આનો

૨ ,, તેટલા ગણા ના શેર નો ના આનો આવેછે.

૩ ,, તેટલા ગણા ૦। શેરનો ૦। આનો આવેછે.

૪ ,, તેટલા ગણાં ०)= નવટાંકાની ૧॥ પાઊ આવેછે.
૫ ,, તેટલા ગણાં ०)− અધોડાંની ०॥ પાઊ આવેછે.
૬ ,, તેટલા ગણા ૧। રૂ. ભારની ૩) બ.ને ૨) વીશવાશી.
૭ ,, તેટલા ગણા રૂ. ભારની ૨॥ બદામ આવેછે.
૮ ,, તેટલા ગણા ०॥। રૂ. ભારની ૧॥। બા. ૨) ને વીશવાશી
૯ ,, તેટલા ગણી ०॥= આની ભારની ૧॥ બા. ને ૧) ૪૦°
૧૦ ,, તેટલા ગણા ०॥ રૂ. ભારની ૧। સવા બદામ આવેછે.
૧૧ ,, તેટલા ગણા ०। રૂ. ભારની ૧૦ વીશવાશી આવેછે.
૧૨ ,, તેટલાગણી ०)= આની ભારની ૫) વીશવાશી આવેછે.
૧૩ ,, તેટલા ગણી ०)− આની ભારની ૨॥ વીશવાશી આવેછે
૧૪ ,, તેટલા ગણી ०)०॥ આની ભારની ૧। વીશવાશી આવેછે.
૧૫ ,, તેટલા ગણી ०)०। આની ભારની ०॥= આની ગણીવી,

મણીકા લેખાંની કુચીઓ જેટલે રૂ. એ
૧) મણના ભાવ ઉપરથી.

૧ ,, જેટલે રૂ. એ (૧) મણ તેથી ०॥ ગણે રૂ. એ ०॥ મણ.
૨ ,, તેથી ०॥ અડધે ગણે રૂ. એ ०॥ મણ આવેછે.
૩ ,, તેથી ०। ગણે રૂ. એ ०। મણ આવેછે.
૪ ,, તેથી ०)= એ ગણે આને ૫) શેર આવેછે.
૫ ,, તેથી ०)− ગણે આને ૨॥ શેર આવેછે.
૬ ,, તેથી ०)०॥ ગણે આને ૧। શેર આવેછે.
૭ ,, તેથી ૨) એ ગણે સુરતીપૈસે ૧) શેર આવેછે.

૮ ,, તેથી ૧) એક ગણે સુરતી પૈસે ા શેર આવેછે.
૯ ,, તેથી ાા ગણે સુરતી પૈસે ા પાઆશેર આવેછે.
૧૦ ,, તેથી ા ગણે સુરતી પૈસે ૦)= નવટાંક આવેછે.
૧૧ ,, તેથી ૨ાા અઢી ગણી બદામે ૦)- અધોડ આવેછે.
૧૨ ,, તેથી ૧ા ગણી બદામે ૧ા રૂા. બાર આવેછે.
૧૩ ,, તેથી ૧) ગણી બદામે ૧ રૂા. બાર આવેછે.

મણીકા લેખાંની કુઆના કારણો જેટલે રૂપીએ ૧) મણ ના ભાવ ઉપરથી.

૧ ,, જેટલે રૂા. એ ૧) મણ તેના ાાા ગણા ભાગને કાળે ૦ાાા પોણેગણે રૂા એ ાાા મણ આવેછે.
૨ ,, રૂા. ના ાા રૂા. ૨) એ મણના ાા મણીઆ ૨) ને ભાગતાં ૦ાા ગણે રૂા. એ ાા મણ આવેછે.
૩ ,, રૂા. ના ૦ા રૂા. ૪) એ મણના ા મણ ૪) ને ભાગતાં ા ગણે રૂા. એ ા મણ આવેછે.
૪ ,, રૂા. ના ૦)= આના ૮) એ મણની ૫) શેરી ૮) ને ભાગતાં ૦)= આને ૫) શેર આવેછે.
૫ ,, રૂા. ના ૦]- આના ૧૬) એ મણની ૨ાા શેરી ૧૬) ને ભાગતાં ૦)- ગણે આને ૨ાા શેર આવેછે.
૬ ,, રૂા. ના ૦ાા આના ૩૨) એ મણની ૧ા શેરી ૩૨) ને ભાગતાં ાા ગણે આને ૧ા શેર આવેછે.
૭ ,, રૂા. ના સુરતી પૈસા ૮૦) ને મણના શેર ૪૦) એ ભાગતાં

૨) ગણે સુરતી પૈસે ૧ શેર આવેછે.

૮ ,, રૂા. ના સુરતી પૈસા ૮૦) ને મણના ૦ાા શેરા ૮૦) એ ભાગતાં ૧] ગણે સુરતી પૈસે ાા શેર આવેછે.

૯ ,, રૂા. ના ૦ાા સુરતી પૈસા ૧૬૦) ને મણના ૦ા શેરા ૧૬૦)એ ભાગતાં ાા ગણે સુરતી પૈસે ા શેર આવેછે.

૧૦ ,, રૂા. ના ા સુરતી પૈસા ૩૨૦) એ મણનાં ૦)= નવટાંકાં ૩૦૦)ને ભાગતાં ા ગણે સુરતી પૈસે ા શેર આવેછે

૧૧ ,, રૂા. ની ૨ાા બદામો ૬૪૦) એ મણના ૦)- અધોટાં ૬૪૦) ને ભાગતાં ૨ાા ગણી બદામે ૧)અધોડ આવેછે

૧૨. ,, રૂા. ની ૧ા બદામ ૧૨૮૦) એ મણના ૧ા રૂા. ભાર ૧૨૮૦ ને ભાગતાં ૧ા ગણી બદામે ૧ા રૂા. ભાર આવેછે.

૧૩ ,, રૂા. ની ૧૬૦૦) બદામ એ મણના રૂા. ભાર ૧૬૦૦)ને ભાગતાં ૧) ગણી બદામે ૧ રૂા. ભાર આવેછે.

મણીકા લેખાંની કુચીઓ ૧ રૂા.નુ જેટલા મણના ભાવ ઉપરથી.

૧ ,, ૧ એક રૂા૦ નું જેટલા મણ તેટલા ગણા ૦ાા મણીઆ નો ૦ાા પો ણોરૂપીઓ આવે છે

૨ ,, તેટલા ૦ાા મણીઆ નો ાા રૂા૦ આવેછે.

૩ ,, તેટલા ા મણીઆ નો ૦ા રૂ ૦ આવેછે.

૪ ,, તેટલા ગણી ૫) પાંચ શેરી ના ૦)= આના આવેછે.

૫ ,, તેટલી ગણી ૨ાા શેરી નો ૦)- આનો આવેછે.

૬ ,, તેટલી ગણી ૧। શેરી નો ०॥ આનો આવેછે.
૭ ,, તેટલા ગણા શેરના ૨) સુરતી પૈસા આવેછે.
૮ ,, તેટલા ગણા ०॥। શેરા નો ૧॥ સુરતી પૈસો આવેછે.
૯ ,, તેટલા ગણા ०॥ = પાંચનવટાંકાંની ૩) પૈ આવેછે.
૧૦ ,, તેટલા ગણા ०॥ શેરા શેરાનો ૧) સુ. પૈસો આવેછે.
૧૧ ,, તેટલા ०= દોઢ પાસેરાનો ०॥। સુ.પઈસો આવેછે.
૧૨ ,, તેટલા ગણા ०।- સવાપાસેરાની ૧॥ દોઢ પઇ આવેછે.
(૧૩) ,, તેટલાગણા ०। પાસેરાનો ०॥ સુરતી પૈસો આવે છે.
(૧૪) ,, તેટલાગણા ०)= નવટાંકાંનો ०। પાઆ સુરતી પૈસો આ
(૧૫) ,, તેટલાગણા ०)- અચોડાંની ૨॥ અઢી બદામ આ
(૧૬) ,, તેટલાગણા ૧। રૂ- બારની ૧। સવા બદામ આવે છે.

મણીકા લેખાંની કુચીના કારણો એકરૂ૦નું જેટલા મણના ભાવ ઉપરથી.

(૧) એક રૂ૦નું જેટલા મણ તેટલા ०॥। પોણા ગણી આના ०॥। પોણા ભાગને રૂપિ ०॥। રૂ૦ આવે છે.
(૨) રૂ૦ના ०॥ રૂ૦ ૨) બે એ મણના ०॥ અધમણી આ ૨) બે ને ભાગતાં તેટલાં ०॥ મણીઆનો ०॥ અડધા રૂ૦ આવે છે.
(૩) એક રૂ૦નાં ०। પાવલાં ૪) એ મણનાં ०। પા.મણીઆં ૪) ને ભાગતાં તેટલાં ગણા ०। મણીઆનો ०। રૂ૦ આવે છે.
(૪) એક રૂ૦ની ०)= બે આની ૮) આઠ એ મણની પાપાં ચ શેરી ૮) ને ભાગતાં તેટલાગણી ૫) શેરીના બે આના આવેછે.

૫) એક રૂ૦ના ૦)– એક આના ૧૬) એ મણુની રા॥ શેરી
(૧૬) ને ભાગતાં ૦)– એક આનાની તેટલા ગણી રા॥ શેરી આ.
(૬) એક રૂ૦ના ૦)૦॥ આના ૩૨) એ મણુની ૧॥ શેરી ૩૨)
ને ભાગતાં તેટલાગણી ૧॥ શેરીનો ૦)૦॥ આનો આવે છે.
(૭) એક રૂ૦ના ૨) ગણા સુરતી પઇસા ૪૦) એ મણુના
શેર ૪૦ને ભાગતાં તેટલાગણા શેરના ૨)ને સુરતી પઇસા આવે છે.
(૮) કલમ ૭ નું પોણું કરતાં ૧॥ દોઢગણે સુરતી પઇસે તેટલાગણા
૦॥। પોણા શેર આવે છે.
(૯) એક રૂ૦ની ૩) પાઇઓ ૬૪) અથવા ૦। આના ૬૪)એ
મણનાં ૦॥= પાંચ ગણા નવટાંક ૬૪) ને ભાગતાં ૦। આને
અથવા ૩) પાઇએ તેટલાગણાં ૦॥= પાંચ નવટાંક આવે છે.
(૧૦) એક રૂ૦ના સુરતી પઇસા ૮૦) એ મણના ૦॥ શેરા ૮૦)
ને ભાગતાં તેટલા ગણા ૦॥ શેરનો એક સુરતી પઇશો આવે છે.
(૧૧) ક્રમ ૧૦ માં તેટલાગણા ૦॥ શેરાનો ૧ સુરતી પઇસો તે
તેનુ પોણું કરતાં તેટલા ગણા ૦।= દોઢ પાસેરાનો ૦॥। સુરતી
પઇશો આવે છે.
(૧૨) એક રૂ૦ની ૧॥ દોઢ પાઇઓ ૧૨૮) એ મણના ૦।–
સવા પાસેરા ૧૨૮)ને ભાગતાં તેટલાગણા ૦।– સવા પાશેરાની
૧॥ પાઇ આવે છે.
(૧૩) એક રૂ૦ના ૦॥ સુરતી પઇસા ૧૬૦) એ મણના ૦। શે
રા ૧૬૦)ને ભાગતાં તેટલાગણા ૦। શેરાનો ૦॥ સુરતી પઇશો આ.
(૧૪) એક રૂ૦ના ૦। સુરતી પઇસા ૩૨૦) એ મણનાં નવટા

३। ३२०) ने भागतां तेरआंगणा ०)= नवटांकानो० भी पण्शो आवेछे.

१५) एक ३।०नी २॥ गणीबदाम ६४०), ए मणना (अचोडां) ६४०)ने भागतां तेरआं गणां०)– अचोडांनी २॥ बदाम आवे छे.

(१६) एक ३।०नी १। गणी बदाम १२८०) ए मणना (१।) ३।० भार १२८०)ने भागतां तेरआगणा १। ३।०भारनी १।बदाम आवे छे.

जेटले आने १) मणना भाव उपरथी.

१ ,, जेटले आने. १) मण तेथी ०॥ गणे आने ०॥ मण ०
२ ,, तेथी ०॥ गणे आने ०॥ मण आवे छे.
३ ,, तेथी ०गणे आने ० मण आवे छे.
४ ,, तेथी १॥ गणी पाशे ए ५) पांच शेर आवे छे.
५ ,, तेथी ०॥ गणी पाहे ए २॥ शेर आवे छे.
६ ,, त्रण गणी बदामे ने ॥ गणी वीशवाशी ए १। शेर.
७ ,, तेथी २॥ गणी बदामे १) शेर. आवे छे.
८ ,, तेथी १। गणी बदामे ०॥ अडधो शेर आवे छे.
९ ,, तेथी १० गणी वीसवासी ए ०। शेर आवे छे
१० " तेथी ५ गणी वीसवाशी ए ०)= नवटांक आवे छे.
११ " २॥ गणी वीसवाशी ए ०)– अचोड आवे छे.
१२ " तेथी १। गणी वीसवाशी ए १। ३।० भार आवे छे.

१२ " तेथी १ गणी वीसवाशीअे १) ३10 भार आवे छे.

जेटले आने १) मणना भाव उपरथी कुर्यांनां कारणो.

१ " जेटले आने १) मण तेथी ०।।। गणे भागने हाजे ०।।। आने ०।।। मण आवे छे.

२ " आना ना ०।। आना २) अे मणना ०।। मणीआं २)ने भागतां ०।। गणे आने ०।। मण आवे छे.

३ " आना ना ०। आना ४) अे मणना ०। मणीआ ४)ने भागतां ०। गणे आने ०। मण आवे छे.

४ " आनानी १।। बाशी पाव ८)अे मणनी ५)शेरी८)ने भागतां १।। गणी पावअे ५) शेर आवे छे.

५ " आनानी ०।।। गणी पाव १६)अे मणनी २।। शेरी १६) ने भागतां ०।।। गणी पावअे २।। शेर आवेछे.

६ " आनानी बदाम १००) ने मणणी १। शेरी ३२) अे भागता ३) गणी बा. ने २) गणी वीसवाशीअे १। शेर

७ " आनानी १०० बदाम ने मणना ४०) शेरे भागता २।। गणी बदामे १) शेर आवे छे.

८ " आनानी १००) बदाम ने मणना ०।। शेर ८०) अे भागतां १। गणी बदामे ०।। शेर आवे छे.)

९ " आनानी १६00) वीशवाशी ने मणना ०। शेरा १६0)मे भागतां १0) गणी वीशवाशीअे ०। शेर आवे छे.)

૧૦ " આનાની૧૬૦૦) શવાશીને મણનાં૦) = નવટાંકાં ૩૨૦) એ ભાગતાં ૫) ગણી વીસવાશીએ નવટાંક આવે છે.

૧૧ " આનાની ૨ાા ગણી વીસવાશી ૬૪૦) ને મણનાં૦ — અધોડાં ૬૪૦) એ ભાગતાં ૨ાા ગણી વીશવાશીએ ૦) — એક અધોડ.

૧૨ " આનાની ૧ા ગણી વીસવાશી ૧૨૮૦) ને મણના ૧ા રૂા ભાર ૧૨૮૦) એ ભાગતાં ૧ા સવા ગણી વીસવાશીએ ૧ા રૂા ભાર આવે છે.

૧૩ " આનાની ૧૬૦૦) વીસવાશી ને મણના ૧૬૦૦) રૂા. ભારએ ભાગતાં ૧) ગણી વીસવાશીએ ૧) રૂા૦ ભાર આવે છે.)

એક આનાનુ જેટલા મણના ભાવ ઉપરથી કુચાઓ

૧ એક આનાનુ જેટલા મણ તો ૦ાાઆનેતેટલા ગણા ૦ાા પોણા મણ આવે છે.

૨ અડધે આને તેટલા ગણા ાા મણીઆં આવે છે.

૩ પાઆ આને તેટલા ગણા ા પાઆ મણીઆં.

૪ ૧) એક શુરતી પઇશે તેટલા ગણી ૮) આઠ શેરી

૫ ટોક ગણી પાઇએ તેટલા ગણી ૫) પાંચ શેરી.

૬ ૦ાા પોણી ગણી પાઇએ તેટલા ગણી ૨ાા અઢી શેરી.

૭ ા પાઆ શુરતી પૈશે તેટલા ગણી ૨) બશેરી.

૮ ૩) ૨ ત્રણ બદામને બે વીશવાશીએ તેટલા ગણી ૧। શેરી
૯ ૨॥ અઢી બદામે તેટલા ગણ્યા શેર આવે છે.
૧૦ ૧॥।૨) પોણાબે બદામને બે વીશવાશીએ તેટલા ગણ્યા ०॥। પોણો શેર આવે છે.
૧૧ ૧॥૧) દોઢ બદામને એક વીશવાશીએ તેટલા ગણ્યા ०॥= અધમરાને નવટાંકાં આવેછે.
૧૨ ૧। સવાબદામે તેટલા ગણ્યા ०॥ અધશેર આવેછે.
૧૩ ०॥ ૨ અઢીબદામે વીસવાશીએ તેટલા ગણ્યા ૧ પાશેર.
૧૪ ૫ પાંચ વીસવાશીએ તેટલાં ०)= નવટાંકાં આવેછે.
૧૫ ૨॥ અઢીવીસવાશીએ તેટલાં ०)– અધોડા આવેછે.
૧૬ ૧। સવા વીસવાશીએ તેટલા ગણ્યા ૧। રૂ૧૦ ભાર આવેછે.
૧૭ ૧) એક વીસવાશીએ તેટલા ગણ્યા ૧) રૂ૧૦ ભાર આવેછે

યાદ મણની ચોકડીના લેખાની કુચીઓ

જેટલે રૂ૧૦એ ચોકડીના ભાવઉપરથી.

(૧) જેટલે રૂ૧૦ એ ચોકડી તેથી ०॥ ગણે રૂ૧. એ ૩) મણ
(૨) ०॥ અધગણે રૂ૧૦એ ૨.) મણ
(૩) તેથી ०। ગણે રૂ૧૦એ ૧) મણ. (૪) તેથી ०)= ગણે આને ॥ મણ આવે છે.
(૫) તેથી ०)– ગણે આને ०। મણ. (૬) તેથી ०॥ અધગણે આને ૫) શેર
(૭) તેથી ०। ગણે આને ૨॥ શેર. (૮) તેથી ૧॥ ગણ્યા પૈએ ૧। શેર

(९) તેથી ०ાાઆડત્રે ગણે પૈશે ૧) શેર(૧૦)તેથી०ા ગણે સુરતી પૈશે ०ાા શેર

(૧૧) તેથી ૨ાા ગણી બહામે ०ા શેર. (૧૨) તેથી ૧ા ગણી બહામે०)= નવટાંક.

(૧૩) તેથી ૧ ગણી વીાએ ०) – અચોડ (૧૪) તેથી ૫ ગણી વીાએ ૧ા રૂા० ભાર.

જેટલે રૂા૦એ ચોકડીના લેખાંના ભાવ ઉપરથી કુંચીનાં કારણો.

(૧) જેટલે રૂા૦એ ચોકડી તેથી ०ાાા ભાગને ફાળે ०ાાા ગણે રૂા૦એ ૩) મણ

(૨) રૂા૦ના ०ાા રૂા૦ ૨)એ ચોકડીના મણ(૪) ને ભાગતાં ०ાા ગણે રૂા૦એ ૨) મણ.

(૩) રૂા૦ના ०ા રૂા૦ ૪)એ ચો૦ના મા૦૪) ને ભાગતાં ०ા ગણે રૂા એ ૧ મણ આને છે.

(૪) રૂા૦ની ૦)= આની ૮) ને ચો૦ના ०ાા મણ ૮) ને ભાગતાં ०)= એ ગણે આને ०ાા મણ.

(૫) રૂા૦ના ०) – આના ૧૬) એ ચો૦ના ०ા મા૦ ૧૬) ને ભાગતાં ०) – એક ગણે આને ०ા મણ.

(૬) રૂા૦ના ०ાા આના ૩૨) ને ચો૦ની ૫) શેરી ૩૨) એ ભાગતાં ०ાા ગણે આને ૫। શેર.

(૭) રૂા૦ના ०ા આના ૬૪) ને ચો૦ની ૨ાા શેરી ૬૪) એ

ભાગતાં ા ગણે આને ૧ા શેર.

(૮) રૂ૦ની ૧ા પાઇએ ૧૨૮ ને ચો૦ની ૧ા શેરી ૧૨૮) એ ભાગતાં ૧ા ગણી પૈએ ૧ા શેર.

(૯) રૂ૦ના ા સુરતીપૈસા ૧૬૦)નેચો૦ના ૧)શેર૧૬૦)નેભાગતાં ાા ગણે સુરતી પૈસે ૧) શેર.

(૧૦) રૂ૦ના ા પૈસા ૩૨૦) ને ચો૦ના ૦ા શેરા ૩૨૦) એ ભાગતાં ૦ા ગણે પૈસે ાા શેર.

(૧૧) રૂ૦ની ૨ા બદામો ૬૪૦) ને ચો૦ના ા શેરા ૬૪૦ એ ભાગવાં ૨ા ગણી બદામે ા શેર.

(૧૨) રૂ૦ની ૧ા બદામો ૧૨૮૦) ને ચો૦ના ૦)= નવટાંક ૧૨૮૦)એ ભાગતાં ૧ા ગણી બદામે ૦)=નવટાંક

(૧૩) રૂ૦ની ૧૦ ગણી ગણી વીશવાશી ૨૫૬૦) ને ચો૦નાં૦)— અધોડાં ૨૫૬૦)એ ભાગતાં૧૦)ગણી વી૦એ૦)—

(૧૪) રૂ૦ની ૫)ગણીવી૦૫૧૨૦)ને ચોકડીના ૧ા રૂ૦ ભાર ૫૧૨૦)એ ભાગતાં ૫) ગણી વી૦એ ૧ા રૂ૦ ભાર.

ચોકડીનાં લેખાંની કુંચીઓ નેટલે આને ચોકડીના ભાવ ઉપરથી.

(૧) નેટલે આને ચોકડી તેના ાા ભાગને ફાળે ૦ાા ગણે આને ૩) મણ.

(૨) તેથી ાા ગણે આને ૨) મણ (૩) તેથી ા ગણે આને ૧] મણ.

(४) तेथी १॥ गणी पैसे ०॥ मण (५) तेथी ०॥। गणी पैसे ०। मण.

(६) तेथी ३) गणी बदामे ने २) गणी वीशवाशीए ५) शेर.

(७) कलम (६) ने नीमे भागे १॥ गणी बदामे ने १) गणी वीशवाशीए २॥ शेर.

(८) तेथी १०) गणी वीशवाशीए १) शेर. ९) तेथी (५) गणी वीशवाशीए ०॥ शेर.

(१०) तेथी २॥ गणी वीशवाशीए०। शेर(११) तेथी१। गणी वीशवाशीए ०)= नवटांक.

(१२) तेथी ॥= ६५ आनी गणी वीःए ०)– अधोड १३) कलम १२) थी नीमे (५) गणी ६५ आनी वीःए १। रा० भार

जेटले आने चोकडोना भावथी कुचीनां कारणो.

(१) जेटले आने चोकडी तेटला गणे ०॥ आने ०॥ भागे ३) मण.

(२) आनाना ०॥ आना २)ए चो०ना मण ४)ने भागतां ०॥ आने २) मण.

(३) ०)–ना ०। आना ४)ए चो०ना मण ४)ने भागत ०। आने १) मण.

(४) ०)–नी १॥ पैसा ८)ए चो०ना ०॥ मण ८)ने भागतां

૧। રોઢ પૈએ ૦॥ મણ

(૫) ૦)– ની ॥। પૈએ ૧૬)એ ચો ના ૦। મણ ૧૬)ને ભાગતાં ॥। પૈએ ૦। મણ

(૬) ૦)–ની બદામ ૧૦૦)ને ચો૦ની૫) શેરી ૩૨)એ ભાગતાં (૩) બદામને ૨) વી૦એ ૫) શેર.

(૭) ૦)– ની બા૦ ૧૦૦)ને ચો૦ની ૨॥ શેરી ૬૪)એ ભાગતાં ૧॥ બા૦મે ને ૧) વી૦એ ૨॥ શેર.

(૮) આનાની વીશવાશી ૧૬૦૦)ને ચો૦ના શેર ૧૬૦)એ ભાગતાં ૧૦) ગણી વી૦એ ૧ શેર.

(૯) ૦)– ની વી૦૧૬૦૦) ને ચો૦ના ૦॥ શેરા ૩૨૦)એ ભાગતાં ૫) ગણી વી૦એ ૦॥ શેર.

(૧૦) ૦)– ની વી૦ ૧૬૦૦)ને ચો૦ના ૦। શેરા ૬૪૦)એ ભાગતાં ૨॥ ગણી વી૦એ ૦। શેર.

(૧૧) ૦)–ની વી૦૧૬૦૦)ને ચો૦નાં ૦)= નવટાંક ૧૨૮૦ એ ભાગતાં ૧। ગણી વી૦એ ૦)= નવટાંક.

[૧૨] ૦)–ની વી૦૧૬૦૦)ને ચો૦ના ૦)–અધોડાં ૨૫૬૦) એ ભાગતાં ૦॥= આની ગણી વી૦એ ૦)– [અધોડ]

[૧૩] ૦)–ની વી૦ ૧૬૦૦)ને ચો૦ના ૧। રૂ૦ ભાર ૫૧૨૦ એ ભાગતાં ૦– આની ગણી વી૦એ ૧। રૂ. ભાર.

કોથલાનાં લેખાંની કુચીઓ જેટલે રૂ૦એ કોથલો તેના ભાવ ઉપરથી.

]૧] જેટલે રૂ૦એ કોથલો તેથી ૦IIIગણે રૂ૦એ ૩II મણ.
(૨) તેથી ાII ગણે રૂ૦એ ૨II મણ.)૩તેથી ાI ગણે રૂ.એ ૧I મણ.
(૪) તેથી ૧૬) ગણે પૈસે ૧ મણ ૫] તેથી ૮) ગણે પૈસે ૦II મણ.
(૬) તેથી ૪) ગણે પૈસે ૦I મણ. ૭] તેથી ૨) ગણે પૈસે ૫ શેર.
[૮] તેથી ૧) ગણે પૈસે ૨II શેર. ૯) તેથી ૦II ગણે પૈસે ૧I શેર.
(૧૦) તેથી ૮) ગણી બદામે ૧] શેર ૧૧] તેથી ૪) ગણી બદામે ૦II શેર.
[૧૨] તેથી ૨) ગણી બદામે ાI શેર ૧૩] તેથી ૧) ગણી બદામે ૦) = નવટાંક
(૧૪) તેથી ૦II ગણી બદામે ૧ અચોડ (૧૫) તેથી ૦I ગણી બદામે ૧I રૂ૦ભાર.

જેટલે રૂ૦એ કોથલાનાં લેખાંની કુંચીનાં કારણો

(૧) જેટલે રૂ૦એ કોથલો તેનાથી તેના ૦III ભાગને કુળે ૦III ગણે રૂ૦એ ૩II મણ
(૨) રૂ૦ના ાII રૂ૦ ૨)એ કોથળાના ૨II મણીઆ ૨)ને ભાગતાં ાII ગણે રૂ૦એ ૦II કોથળો.

(૩) રૂ૦ના ૦। રૂ૦૪)એ કોથળાના ૧। મણીઆ ૪)ને ભાગ
તાં ૦। ગણે રૂ૦એ ૦। કોથળો.

(૪) રૂ૦ના પૈસા ૮૦)એ કોથળાના ૫) મણને ભાગતાં ૧૬
ગણે પૈસે ૧) મણ.

(૫) રૂ૦ના પૈસા ૮૦)ને કોથળાના ૦॥ મણીઆ ૧૦)એ ભા
ગતાં ૮) ગણે પૈસે ૦॥ મણ.

(૬) રૂ૦ના પૈસા ૮૦)ને કોથળાના ૦। મણ ૨૦)એ ભાગતાં
૪) ગણે પૈસે ૦। મણ.

(૭) રૂ૦ના ૨) ગણા પૈસા ૪૦)એ કોથળાની ૫) શેરી ૪૦)
ને ભાગતાં ૨ ગણે પૈસે ૫) શેર.

(૮) રૂ૦ના પૈસા૮૦)એ કોથળાની ૨॥ શેરી૮૦)ને ભાગતાં ૧।
ગણે પૈસે ૨॥ શેર.

(૯) રૂ૦ના ૦। ગણા પૈસાએ ૧૬૦) કોથળાની ૧। શેરી
૧૬૦)ને ભાગતાં ૦॥ ગણે પૈસે ૧। શેર.

(૧૦) રૂ૦ની ૮) ગણી બદામ ૨૦૦)એ કોથળાના શેર ૨૦૦
ને ભાગતાં ૮) ગણી બા૦મે ૧) શેર.

(૧૧) રૂ૦ની ૪) ગણી બ૦૪૦૦)એ કોથળાના ૦। શેર
૪૦૦)ને ભાગતાં ૪) ગ૦બ૦મે ૦॥ શેર.

(૧૨) રૂ૦ની ૨) બ૦મા ૮૦૦)એ કોથળાના ૦। શેરા ૮૦૦
ને ભાગતાં ૨) ગણી બ૦મે ૦। શેર.

(૧૩) રૂ૦ની બ૦૧૬૦૦)એ કોથળાનાં ૦) = નવટાંક ૧૬૦૦)ને

ભાગતાં ૧) ગ૦ બ૦મે ૦)= નવટાંક.

(૧૪) રૂ૦ની ૦॥ ગ૦બ=૩૨૦૦)એ કોથળાનાં ૦)–અધોડાં ૩૨૦૦)ને ભાગતાં ॥ ગ૦બ૦મે ૦)– અધોડ.

(૧૫) રૂ૦ની કલમ ૧૪)ના કોળાનું ગીમે કરતાં ૦।ગ૮બ૦મે ૧॥ સવા રૂ૦ ભાર આવે છે

જેટલે આને કોથળાના ભાવ ઉપરથી કુચીઓ.

(૧) જેટલે આને કોથલો તેથી ॥। આને ૩॥। મણ ૨ તેથી ॥ ગણે આને ૨॥ મણ.

(૩) તેથી । ગણે આને ૧॥ મણ. (૪)૧ ગણે શુ।૦ પૈસે ૧ મણ આવે છે.

(૫) તેથી ૦॥ ગણે શુ૦ પૈસે ૦॥ મણ (૬) । ગણે શુ૦ પૈસે । મણ આવે છે.

(૭) તેથી ૨॥ ગણી બદામે ૫) શેર (૮) ૧॥ ગણી બદામે ૨॥ શેર આવે છે.

(૯) તેથી ૧) ગણી બદામે ૨) શેર. (૧૦) ૦॥ ગણી બદામે ૧) શેર આવે છે.

(૧૧) તેથી ૦। ગણી બદામે ૦॥ શેર. (૧૨) ૨ ગણી વીશવાશીએ ૦। શેર.

(૧૩) તેથી ૧ ગણી વીશવાશીએ ૦)= નવટાંક ૧૪ ૦॥ ગણી વી૦એ ૦]– અધોડ.

[૧૫) તેથી ০ ગણી વીશવારીએ ૧। રૂ।૦ ભાર આવે છે.

જેટલે આને કોથલાના ભાવ ઉપરથી

કુચીનાં કારણો.

[૧] જેટલે આને કોથલો તેથી ০।। ગણે આને ০।।। ભાગે ૩।। મણ આવે છે.

[૨] આનાના ০।। આના ૨]એ કોથલાના ૨।। મણીઆ ૨)ને ભાગતાં ০।। ગણે આને ૨।। મણ આવે છે

[૩) આનાના ০। ગણા આના ૪]એ કોથલાના ૧। મણી આ ૪] ને ભાગતાં ০। ગણે આને ૧। મણ.

[૪] આનાના શુરતી પૈસા ૫] એ કોથલાના મણ ૫) ને ભાગતાં ૧ ગણે શુરતી પૈસે ૧ મણ.

(૫] આનાના ০। પૈસા ૧૦)એ કોથલાના ০।।મણીઆ ૧૦ને ભાગતાં ০।। ગણે પૈસે ০।। મણ.

[૬] આનાના ০। પૈસા ૨૦] એ કોથલાના ০। મણીઆ ૨૦] ને ભાગતાં ০। ગણે પૈસે ০। મણ.

(૭) આ૦ની ૨।। ગ૦ બ૦ ૪૦)એ કોથલાની ૫] શેરી ૪૦]ને ભાગતાં ૨।। ગ૦ બ૦ એ ૫ શેર.

(૮] આ૦ની ૧। ગ૦બ૦૮૦)એ કો૦ની ૨।।શેરી૮૦]ને ભાગતાં ૧। ગણી બ૦એ ૨।। શેર.

[૯] આ૦ની ૧૦૦) બ૦એ કો૦ના શેર ૨૦૦]ને ભાગતાં ૧] ગ૦બ૦એ ૨] શેર આવે છે.

[૧૦] આ૦ની ૦ા ગ૦ખ૦ ૨૦૦)ને કા૦ના શેર ૨૦૯)ને ભાગતાં ૦ા ગ૦ખ૦મે ૧) શેર.

[૧૧] કા૦ (૧૦)નો નીમે ભાગે કાળો જોતાં ૦ા ગણી બદામે ૦ા શેર આવે છે.

[૧૨] કા૦ (૧૧) માં ૦ા ગણી બદામે ૦ા શેરતો ૨] વીશવાસીએ નીમે ભાગે ૦ા શેર.

[૧૩] કા૦ (૧૨) નો કાળો જોતાં તેનું નીમ કરતાં, [૧] ગ૦ વીશ૦એ નીમે ભાગે ૦) = નવટાંક.

[૧૪] કા૦ [૧૩]નું નીમે ૦ા વી૦એ ૦) – [૧૫] કા૦ [૧૪]નુ નીમે ભાગે ૦ા ગ૦વી૦એ_૧।૨।' બાર.

કા૦ ૭ મણના, પઈશાના લેખાની કુચીઓ જેટલે રૂ૦એ પઈશાના ભાવથી

[૧] જેટલે રૂ૦એ પઈશો તેથી ૦ાા ગણે રૂ૦એ ૦ાા પઈશે અથવા ૪ાા૫ શેર આવે છે.

[૨] તેથી ૦ા ગણે રૂ૦એ ૦ા પઈશો, મણ શા [૩] ૦। ગણે રૂ૦એ ૦। પઈશો અથવા૦ ૧ાા૫ દોઢ મણ ને પાંચ શેર.

[૪] તેથી ૦)= ગણે આને ૩૨ાા શેર [૫] તેટલેજ આને ૧૬ા શોળ શેર.

[૬] તેથી ૦ા ગ૦ આને ૮)= નવટાંક [૭] ૦ા ગણે આને ૪)– ચાર શેરને અપોક.

[૯] તેથી ૧) ગણે સુ૦ પૈસે ૩। શેર [૯] ०॥ સુરતી પૈસે ૧॥= રોટશેર નવટાંક આવે છે.

[૧૦] તેથી ०। ગણે સુ૦ પૈસે ०॥।– તેર અધોડ.

જેટલે રૂ૦એ પલ્લાનાં લેખાંની કુચીનાં કારણો.

[૧] જેટલે રૂ૦એ પલ્લો તેથી તેના ०॥। ભાગ કાઢોએ ०॥। ગણે રૂ૦એ ૪॥। ૫) મણને પાંચશેર.

[૨] પલ્લાના ०॥ મણીઆં ૨]એ રૂ૦ના ०॥ રૂ૦ બે ને ભાગતાં ०॥ ગણે રૂ૦એ ૩। સવા ત્રણ મણ.

[૩] પલ્લાના ૧॥।૫[દોઢ મણ પાંચ શેરના ભાગ ૪]એ રૂ૦ ના ०। પાવમાં ૪] ને ભાગતાં ०। મણે રૂ૦એ ૧॥।૫[દોઢ મણ ને પાંચશેર આવે છે.

[૪] પલ્લાની ૩૨॥ શેરી ૮]એ રૂ૦ની ०]= બે આની ૮]ને ભાગતાં ०]= ગણે આને ૩૨॥ શેર આવે છે.

[૫] પલ્લાની ૧૬। શેરી ૧૬]એ રૂ૦ના ०– આના ૧૬]ને ભાગતાં ०]– એક ગણે આને ૧૬। શેર આવે છે.

[૬] પલ્લાની ૮]= આઠ શેરને નવટાંક ૩૨]એ રૂ૦ના ०]० ।. આના ૩૨]ને ભાગતાં ०॥ ગણે આને ૮]= આવે છે.

[૭] પલ્લાની ૪]– એ। ૬૪એ રૂ૦ના ફદીઆં ૬૪]ને ભાગતાં ૧ ગણે ફદીએ અથવા૦ આને ૪]– આવે છે.

[૮] પલ્લાની ૩। શેરી ૮૦]એ રૂ૦ના શુ૦ પૈસા ૮૦]ને ભાગતાં ૧] ગણે શુ૦ પૈ ૨।। શે

[૯] પલ્લાની ૧।। = દોઢ શેર નવટાંકી ૧૬૦]એ રૂ૦ના ા શુ૦ પૈસા ૧૬૦]ને ભાગતાં ૦ા શુ૦ પૈસે ૧।। = આવેછે.

[૧૦] પલ્લાના ૦।।। – તેર અધોડાં ૩૨૦]એ રૂ૦ના ૦ા શુ૦ પૈસા ૩૨૦]ને ભાગતાં ૦ા શુ૦ પૈસે ૦।।। – આવે છે.

જેટલે આને પલ્લાનાં લેખાંની કુંચીઓ

[૧] જેટલે આને પલ્લો તેથી ૦।।। ગણે આને ૪।।। શેર આવે છે.

[૨] તેથી ૦।। ગણે આને ૩। મણ [૩] ૦। ગણે આને ૧।। ૫] પાંચ શેર આવે છે.

[૪] ૧] ગણે શુ૦ પઈશે ૧૨ [૫] ૧।। ગણી પાઈએ ૩।।। શેર આવે છે.

[૬] ૦।।। ગણી પાઈએ ૨૬। શેર [૭] ૦। ગણે શુ૦ પશે ૧૩ તેર શેર આવે છે.

[૮] ૩।૨ ત્રણ બદામને બે ગણી વીશવાશીએ ૮] = આઠ શેર નવટાંક આવે છે.

[૯] ૧।।૧ દોઢ બદામને એક ગણી વીશવાશીએ ૪] – ચાર શેર ને અચોડ આવે છે.

૧। શવા ગણી બદામે ૩।।। ત્રણ શેર આવે છે.

જેટલે આને પહલાનાં લેખાંની કુંચીનાં કારણો.

[૧] જેટલે આને પહલો તેથી ૦ાા ગણે આને તેના ૦ાા ભાગને ફાળે જાય (પોણા પાંચ મણને પાંચ શેર

[૨] આનાના ૦ાા આના ૨]એ પહલાના મણ ૬ાા ને ભાગ નાં ૦ાા. ગણે આને રાાા ત્રણ ગણ.

[૩] આનાના ૦ા ગણા આના ૪]એ પહલાની ૧ાા૫]એ ૪]ને ભાગતાં ૦ા ગણે આને ૧ાા૫ દોઢ મણને પાંચશેર

[૪] આનાના શુરતી પૈસા ૫]એ પહલાના ૧૨]ના ૫] પાંચ ભાગને ભાગતાં ૧] ગણે શુરતી પૈઇ ૧૨ ાાપૈસે છે.

[૫] આનાની દોઢ પાઇઓ ૮]એ પહલાની ૩૨ાા શેરી ૮] ને ભાગતાં ૧ાા દોઢ ગણી પાઇએ ૩૨ાા શેર

[૬] આનાની ૦ાા પાઈ ૧૬]એ પહલાની. ૧૬ા શેરી ૧૬]ને ભાગતાં ૦ાાા ગણી પાઇએ ૧૬ા શેર આવે છે.

[૭] આનાના ૦ા શુા૦ પૈશા ૨૦]એ પહલાની ૧૩) શેરી ૨૦ ને ભાગતાં ૦ા ગણે શુા૦ પૈસે ૧૩ શેર

[૮] આનાની ૩] ૨] ત્રણ બદામને બે ગણી વીશવાશી (૩૨) એ પહલાની ૮] = આઠ, શેર ને નવટાંકી ૩૨ને ભાગતાં ૩]·૨] બદાને બે વીશવાશીએ ૮] = આઠ શેરને નવટાંક

[૯] આનાની ૨ાા ૧] વીશવાશીઓ ૬૪]એ પહલાની ૪] –

બારશેરને અને ૧ (૬૪]ી ભાગતાં ૧॥ ૧ દોઢ ગણ્યા બદામે ને એક ગણી વિશવશીએ ૪)– બાર શેરને આ થાડ આવે છે.

[૧૦] આનાની ૧॥ ગણી બદામ ૮૦]એ પઈનાની ૩॥ શવા ત્રણ શેરીઓ ૮૦]ને ભાગતાં ૧॥ શવા ગણી બદામે ૩॥ શવાત્રણ શેર આવે છે.

૭ શાત મણના હારાનાં લેખાંની કુંચીઓ જેટલે ૩।૦ના હારાના ભાપથી

૧ જેટલે ૩।૦. હારો તેથી ૫॥ ગણે ૩।૦ ૫॥ હારો અથવા મણ ૫। સવા પાંચ.

૨ ૦॥ ગણે ૩।૦ ૦॥ હારો અથવા મણ ૩॥ આવે છે

૩ ૦। ગણે ૩।૦ ૦। હારો અથવા મણ ૧॥। પોણાબે આવે છે.

૪ ૦)≡ ગણે આને ૧૨॥ શવા મણને આઠ શેર આવે છે.

૫ ૦= બમણે ગણે આને ૫॥૫ પોણો મણને પાંચ શેર.

૬ ૦]– એક ગણે આને (૧૭॥) સાડા સતર શેર આવે છે.

૭ ૧ એક ગણે સુરતી પઇસે ૩॥ સાડા ત્રણ શેર આવે છે.

૮ ૦॥। પોણે ગણે સુરતી પઇસે ૨॥= આઠી શેરને નજદીક આવે છે.

૯ ૦॥ અધ ગણે સુરતી પઇસે ૧॥। પોણા બશેર આવે છે.

૧૦ ૦।પા઼આ ગણે સુરતી પઠસે ॥॥= સાત નવટાંક

૧૧ ૨॥ અઢી ગણી બશેમે ।≡ સાત અચ્છોડ આવે છે.

૧૨ ૬। સવા ગણી બશેને ૦]≡॥ સાડા ત્રણ અચ્છોડ આવે છે.

૧૩ ૧૦) દશ ગણી વીશવાશીએ ૦]–॥। પોણાબે અચ્છોડ આવે છે.

૧૪ ૫] પાંચ ગણી વીશવાશીએ ૨]≡ બે. રૂ.ને ત્રણઆની ભાર આવે છે.

૭ શાત મણના હારાનાં લેખાંની કુંચીનાં કારણો જેટલે રૂ૧૦ હારાના ભાવથી

૧ જેટલે રૂ. હારો તેથી તેના ૦॥। ભાગને ફાળે ૦॥। ગણે રૂ.એ ૦॥। હારો આવે છે.

૨ હારાના મણ ૭]ને રૂ.ના ૦॥ અડધા રૂ. ૨)એ ભાગતાં ૦॥ ગણે રૂ. એ ૦॥ હારો આવે છે.

૩ હારાના મણ ૭] ને રૂ.ના ૦। રૂ. ૪]એ ભાગતાં ૦। ગણે રૂ.એ ૦। હારો અથવા ૧॥। પોણા બે મણ.

૪ હારાના મણ ૭]ને રૂ.ના આના ૧૬]એ ભાગતાં ૦)≡ ગણે આને ૧૮॥ સાડી બાવન શેર.

૫ હારાના મણ ૭]ને રૂ.ની ૦]= બે આની ૮)એ ભાગતાં ૦]= બે ગણે આને ૩૫] શેર આવે છે.

૬ હારાના મણ ૭]ને રૂ૦ના ૦) – આના ૧૬)એ ભાગતાં ૦) – એક ગણે આને ૧૭॥ શેર આવે છે.

૭ હારાની ૩॥ શેરી ૮૦]ને રૂ.ના શુરતી ૫૪સા ૮૦]એ ભાગતાં ૧] એક ગણે સુ૦ ૫૪/શે ૩॥ શેર આવે છે

૮ કલમ ૭]ના ૦॥ ભાગના કાળા પ્રમાણે ૦॥ પોણે ગણે સુ૦ ૫૪સે ૨॥= અઢીશેર નવટાંક

[૯] હારાની ૧॥ પોણા બશેર ૬૦]એ રૂ.ના ૦॥ શુ૦ ૫૪સા ૧૬૦]ને ભાગતાં ૦॥ ગણે સુ૦ ૫૪સે ૧॥ શેર.

૧૦ હરાનાં ૦॥=] ૩૦ને રૂ.ના ૦। સુ૦ ૫૪સા ૩૨૦એ ભાગતાં ૦। ગણે સુ૦ ૫૪સે ૦॥= પોણોશેર નવટાંક

૧૧ હારાનાં ૦।≡] ૬૪૦]એ રૂ.ની ૧૬૦૦] બદામને ભાગતાં ૨॥ ગણી બદામે ૦।≡ પોણાબેપાશેર.

૧૨ કલમ ૧૧]ના નીચે ભાગે જોતાં ૧। સવા ગણી બદામે ૦]≡॥ સાડા મણ અચોડ.

૧૩ કલમ ૧૨)ના નીચે ભાગે જોતાં ૧૦] દસ ગણી વીસવાશીએ ૦)–॥ પોણાને અચોડ આવે છે.

૧૪ કલમ ૧૩]ને નીચે ભાગે જોતાં ૫) પાંચ ગણી વીસવાશીએ ૩।૦૨]≡ બાર આવે છે.

૭ શાત મણના હારાનાં લેખાંની કુંચીઓ નેટલે આને હારાના ભાવથી

૧ જેટલે આને હારો તેટલી ગાા પોણે ગણો આને મણ પા
અથવા ગાા હારો આવે છે.

૨ ॰ાા બાર ગણે આને મણ ૩ા અથવા ૦ા હારો આવેછે

૩ ૭ા પા આગણે આને મણ ૧ાા અથવા । હારો આવેછે

૪ ૨ા ગણી પાસએ ૧૨ાા ગણામણને અઢી શેર આવે છે.

૫ ૧ાા દોઢ ગણી પાસે ।ાાપ] પાંત્રીશ શેર આવે છે,

૬ ।ાા પોણી ગણી પાસે ।૭ાા સાડા સતર શેર આવેછે.

૭ ।ા સવાગણી બદામે ૩ાા સાડા ત્રણ શેર આવે છે.

૮ ૧૫] પંદર ગણી વીશવાશીએ ૨ાા= અઢી શેરને નવટાંક
આવે છે.

૯ ।ાર] દસ ગણી વીશવાશીએ ૧ાા પોણા બશેર આવેછે.

૧૦ ૦ાર] પાંચ ગણી વીશવાશીએ ।ાા= પોણો શેરને ન
વટાંક આવે છે.

૧૧ ॰]રાા અઢી ગણી વીશવાશીએ ॰।≡ સાત અધોડ
આવે છે.

૧૨ ૦]૧ા સવા ગણી વીશવાશીએ ૦]≡ાા સાડા ત્રણ અધોડ
આવે છે.

૧૩ ।ાા= આના ગણી વીશવાશીએ ૦]–ાાા પોણાબે અ
ધોડ આવે છે.

૧૪ ૦ા– પાંચ આના ગણી વીશવાશીએ ૩।॰ ૨]≡ બે રૂ૦ને
ત્રણ આના બાર આવે છે.